

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Syntagmata Theologica Sive Principalis Theologiæ Tractatus

Lourenço, Agostinho

Leodii, 1694

Sectio VI. De Causis Reprobationis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-80131](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-80131)

SECTIO VI.

De Causis Reprobationis.

ADVERTES primò, hinc excitari posse quæstionem de causis reprobationis, tam ex parte Dei, quam ex parte ipsius reprobis, non tamen ex parte unius reprobis, aut alterius respectu alterius reprobis, sicut supra excitavimus de causis prædestinationis ex meritis unius hominis iusti respectu alterius; licet enim merita unius possint aliis prodesse; non ita tamen possunt eis obesse aliorum demerita. Et ratio est, quia Deus facilius movetur ad præmiandum, quam ad puniendum; idèdque ex fine præmiandi acceptat etiam aliena merita; non ita tamen aliena demerita ex fine puniendi.

ADVERTES secundò, nos hinc non inquirere de causis intrinsecis reprobationis formalis, neque de extrinsecis efficientibus; siquidem cum reprobatio formalis consistat formaliter in actibus divinis Intellectus & Voluntatis Divinæ, qui sunt idem cum ipso Deo, nullas propriè habet causas, neque materiale, neque formalem, neque efficientem, sicut illas non habet ipse Deus; omnia hæc patent ex supra dictis de prædestinatione d. 3. à num.

ADVERTES tertio, causam finalem reprobationis formalis, quantum est ex parte Dei, esse manifestationem Misericordiæ, & gratiæ electionis in prædestinatos, juxta illud ad Romanos 9. ibi: *Ut ostenderet divitiis gloriæ suæ in vasa misericordiæ, &c.* Deinde ostensionem Omnipotentis suæ, ac supremi domini, juxta illud ad Rom. 9. ibi: *Volens notam facere potentiam suam, sustinuit in multa patientia, vasa iræ, apta in interitum.* Imò P. Alarcon addit, etiam esse ostensionem Justitiæ Divinæ punitivæ in ipsis reprobis, quod probat ex D. Aug. lib. de grat. & liber. arbitr. cap. 23. *Deus, inquit, reddit mala pro malis, quia iustus est: bona pro malis, quia bonus est: bona pro bonis, quia bonus, & iustus est: solum non reddit mala pro bonis, quia iniustus non est.* Et idem habet lib. 3. contra Julian. cap. 18. & lib. 1. Retract. cap. 9.

ADVERTES quartò, solum hinc excitari quæstionem de causa motiva, sive meritoria reprobationis formalis: cum autem reprobatio sit, aut negativa, aut positiva, prout supra diximus, & infra dicemus, primò de causis reprobationis negativæ inquiremus; secundò de causis reprobationis positivæ discutiemus.

ADVERTES quintò, Manichæos, prout jam supra, & alibi diximus, existimasse, dari quoddam principium summè malum, & hoc fuisse totalem causam reprobationis hominum. Priscillianistæ iudicarunt, fuisse fatum, & naturalem quandam necessitatem, & hinc ut ex causa procedere hominum reprobationem. Calvinus lib. 1. instit. cap. 18. §. 4. & lib. 3. instit. cap. 21. §. 25. & cap. 22. §. 3. & cap. 23. §. 2. & 3. & cap. 24. §. 3. & illius Sectatores dicunt, primam causam, & radicem totius culpæ, & perditionis reproborum fuisse Voluntatem Divinam, & ipsum Deum, quæ sententia planè crudelis, blasphema, & impia est, ut pluribus demonstrat P. Bellarm. lib. 2. de statu peccati, & lib. 2. de grat. damnaturque ut talis à Trid. sess. 6. can. 4. 5. & 6. ibi: *Quoniam Deus mortem non fecit, nec letatur in perditione vivorum.* Sap. 1. 13. Hos, & similes hæreticorum errores jam supra refutavimus, &

R t 3 plenius

contra Spiritum Sanctum non remittetur ei. Et 1. Joan. 1. ibi: *Est peccatum ad mortem.* Secundò ex Trid. sess. 6. cap. 11. ibi: *Deus suâ gratiâ iustificatos non deserit, nisi ab eis prius deseratur:* ubi verbum *nisi* idem valet, ac dicere, quod si deseratur, etiam deserat; firmat enim regulam in contrarium: Tertio ratione, quia infideles nunquam vocati ad fidem, carent mediis sufficientibus; sed Deus illa media negavit ex aliquo fine; ergo cum alius non appareat, ea negavit ex reprobatione positiva.

RESPONDEO negando majorem; Deus enim omnibus tribuit auxilia sufficientia, ut infra dicemus, & constat ex illo Joan. 1. *Illuminat omnem hominem.* &c. Et ad Rom. 2. *Benignitas Dei ad penitentiam te adducit; secundum autem duritiam tuam, & impenitentem cor thesaurizans tibi iram.* Et D. Aug. de bono persever. cap. 6. *Voluntate suâ quisque deserit Deum, ut meritò deseratur à Deo;* ergo si in pœnam, quod Deum deserat, à Deo deseritur, & illum homo deseruit voluntate suâ per culpam, cum hæc stare non possit sine auxilio sufficienti, hoc Deus omnibus præstat; non quidem pro singulis momentis, sed pro temporis, ac rerum opportunitate: imò etiam lapsus non oblat opportunitate juxta illud: *Ecce stes ad ostium, & pulso.* Unde:

AD PRIMAM probationem dicimus in illis, & aliis similibus locis, solum velle Scripturam significare, homines illos difficillimè converti, & ad penitentiam reduci; non quia Deus eos non vocet, & auxilia sufficientia non præstet, sed quia illi ex malitia sua non audiunt, & aures obturant.

AD SECUNDAM probationem dicimus: Primò, Concil. ibi loqui tantum de gratia concomitante, quam Deus nemini dat, nisi prius acceptet gratiam vocantem; neque enim gratia adjuvans confertur ei, qui gratiæ vocanti resistit, in quo prius Deum deserit, ut postea ab eo deseratur. Secundò particulam illam *nisi* solum habere rationem conditionalis, & non exceptivæ, ex quo solum colligitur, Deum deserere, si deseratur, non tamen quod semper deserat, eo ipso, quod deseratur; vel etiam deserere, non dando auxilia efficacia; nunquam tamen negando sufficientia; alioqui homines in non observandis præceptis non peccarent; siquidem in ipsis auxiliis carent necessariis ad libertatem.

AD TERTIAM dicimus, Deum etiam infidelibus præparasse media sufficientia, quæ si aliquando haberi non possunt viribus naturæ, idèd est, quia illi propriis peccatis ea impediunt; nam dum excitantur ad non peccandum contra legem naturalem, etiam excitantur, saltem remore ad ulteriorem gratiam: neque tamen verum est, negationem talis culpæ esse dispositionem positivam ad habendam ipsam vocationem supernaturalem; sicut verum est, si ipsi per ipsam culpam non pœnerent obicem, Deum ita res dispositurum, ut absque miraculo ad fidem vocarentur, aut interius per Angelos, aut exterius per homines juxta suam operandi modum Providentiæ Divinæ.

plenius refutat P. Soar. lib. 1. & 2. de Auxil. His positis.

88. Difficultas 1. Utrum detur aliqua causa reprobationis negativæ à gloria ex parte reprobi? Negativè. Ita P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 5. n. 5. P. Herice tract. 3. d. 33. cap. 2. n. 11. Leſan. tract. 4. d. 12. q. 3. §. 1. P. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 3. num. 24. & aliis apud cit. Probatur primò ex illo ad Rom. 9. ibi: Cum non dum aliquid boni egissent, aut mali, &c. qui locus supra explicatus est de electione efficaci ad gloriam ante prævisa merita, & de reprobatione negativa ante prævisa demerita, sicque ad hanc nulla fuit causa ex parte reprobi; sicut ad illam nulla fuit causa ex parte prædestinati; cum hujus electio, & illius reprobatio negativa fuerint in eodem signo. Confirmatur ex D. Aug. tract. 26. in Joan. Cur hunc trahat, inquit, & illum non trahat, noli judicare: Et Epist. 165. Cur hunc liberet, & non illum: & idem habet lib. de corrept. & grat. cap. 8. & 13. ex quibus constat nullam admittere causam reprobationis negativæ, sive non electionis ex parte reprobi.

89. Probatur secundò rationibus: Prima, quia si aliqua esset causa hujus reprobationis ex parte reprobi, essent illius mala opera prævisa; sed non ita fuerunt; siquidem facta fuit in eodem signo cum electione prædestinatorum; hæc autem facta fuit ante prævisionem omnium bonorum operum in esse absoluto, ut supra diximus; ergo etiam illa reprobatio facta fuit ante prævisionem malorum operum in esse absoluto; consequenterque hæc non fuerunt illius causa.

90. Secunda, quia in illo primo signo æquales erant inter se electi, & non electi, sive negativè reprobi; alioqui non esset speciale Dei beneficium illa prædestinatorum discretio, sive electio præ aliis; sed in illo signo electi nullam habebant causam, sive culpam, aliamvè rationem motivam, ob quam non eligerentur; ergo neque illam habuerunt ipsi reprobi, sive non electi. Confirmatur, quia in Angelis nulla præcessit culpa ante voluntatem divinam eos non eligentem efficaciter ad gloriam; ergo idem dicendum in hominibus.

91. Argues 1. Peccatum originale fuit causa illius reprobationis negativæ; ergo &c. Respondeo negando antecedens; licet enim potuerit sic esse, non ita tamen fuit de facto: Primò, quia hujusmodi reprobatio negativa fuit communis Angelis malis, & hominibus; sed in illis non habuit pro causa peccatum originale; ergo neq; in istis. Secundò, quia originale fuit commune electis, & non electis, sive reprobatis negativè; sed non fuit causa electis non electionis; ergo neque ipsi reprobis. Tertio, quia si esset causa illius reprobationis, talis esset in omnibus reprobis; sed non ita est; siquidem in multis dimissum est, quo non obstante, si esset causa reprobationis eorum, eis daretur poena damni tali peccato correspondens, quod tamen non est dicendum; siquidem licet peccatis dimissis possint correspondere poenæ temporales, quales sunt dolores, infirmitates, mors, & similes, non ita possunt poenæ æternæ; ergo cum hi non fuerint negativè reprobi propter originale; neque sic fuerunt alii; consequenterque nulli. Unde Deus in ipsa reprobatione habuit se tantum negativè ad tale peccatum, non attendendo ad illud.

92. Argues 2. Creaturæ illæ sic reprobatae nullam habebant causam, ut à Deo eligerentur; sed hoc erat sufficiens causa, ut ab eo negativè reprobandentur; ergo habuerunt causam suæ reprobationis negativæ. Respondeo negando minorem, si ser-

mo sit de causa morali, quæ addita ex parte creaturæ posset Deum movere ad habendam eam voluntatem non eligendi, de qua tantum causâ motivâ hæc loquimur, & quam non probat argumentum, sed tantum de ratione negativa, quæ non dicitur propriè causa; alioqui dicamus, etiam electos habuisse causam suæ electionis, quia non habuerunt causam expulsiōis. Unde sicut ex parte electorum data non fuit capacitas aliqua naturalis ad electionem; ita neque ex parte reproborum ad eorum non electionem; siquidem, ut ait P. Soar. cit. num. 6. ubi affirmatio non est causa affirmationis, neque negatio opposita potest dici causa negationis.

Argues 3. Aliqui Patres dicunt, hominem apposuisse causam suæ non electionis, sic enim ait D. Prosper. Respons. 3. ad Gallos: ibi: Non necessitatem puniendi habuerunt, quia prædestinati non sunt, sed idè non prædestinati, (id est non electi,) quia tales futuri ex voluntaria prevaricatione præciti sunt; ergo &c. Resp. D. Prosper. sicut & alios Patres intelligendos esse de reprobatione positivâ, quæ aliquando significatur termino negativo, quatenus semper adjunctam habet negationem electionis, sive prædestinationis.

Argues 4. Homines ante originale fuerunt electi ineffaciter ad gloriam, & ad sola auxilia sufficientia; ergo ante illud fuerunt prævisi incidere in aliqua peccata personalia; siquidem auxilium sufficiens connotat ipsa peccata; consequenterque ante prædestinationem Christi Domini jam aliqua prævidebantur in esse absoluto, propter quæ homines potuerunt esse non electi ex causa, quam habebant. Respondeo negando consequentiam; siquidem Deus in illis signis usque ad electionem efficacem nulla prævidit opera in esse absoluto, neque bona, neque mala; sicque auxilia illa sufficientia, & intentio illa gloriæ solum erant inter divina decreta conditionatè, nempe si homines vellent pro signis sequentibus acceptare.

Difficultas 2. Utrum detur aliqua causa reprobationis negativæ à gratiâ congruâ ex parte reprobi? Negativè. Ita D. Thom. 1. p. q. 23. art. 3. Durand. in 1. dist. 41. q. 2. num. 4. Arminenf. ibid. q. 1. art. 2. Capreol. ibid. q. unica. Caiet. 1. p. q. 23. art. 5. Bannez. ibid. Zamel. ibid. d. 4. P. Vasq. 1. p. d. 95. cap. 9. num. 56. P. Molin. 1. p. q. 5. d. 3. quos citat, & sequitur P. Tanner. d. 3. q. 7. dub. 3. num. 11. & 18. P. Rhodex. tom. 1. d. 5. q. 2. sect. 2. §. 1. & alii. Probatur primò in Angelis, & primis Parentibus ante commissum originale, (quod omnes concedunt,) quia si in illis daretur causa ad talem reprobationem, esset aliquod demeritum; sed illi hoc non habuerunt ante talem reprobationem; siquidem tale demeritum esset aliquod peccatum; illi autem nullum antecedenter habuerunt; cum peccatum supponat permissionem; hæc autem supponat illam reprobationem, ut supra notavimus; ergo nullum habuerunt demeritum; consequenterque neque causam aliquam talis reprobationis à gratiâ congruâ.

Probatur secundò de hominibus post commissum originale, quia si in illis daretur aliqua causa motiva talis reprobationis, esset ipsum originale; sed non ita fuit; ergo &c. Probatur minor, quia tale peccatum non fuit causa motiva reprobationis negativæ à gloria, ut diximus; ergo neque reprobationis negativæ à gratiâ congruâ.

Confirmatur primò, quia, ut ait P. Herice tr. 3. d. 33. cap. 2. n. 10. reprobatio formalis à gratiâ congruâ est logicè reprobatio virtualis à gloria; & è contra reprobatio formalis à gloria est logicè repro-

reprobatio virtualis à gratia congrua; nam sicut non potest intendi finis sine virtuali electione mediorum; neque possunt eligi media sine virtuali intentione finis; ita etiam non potest negari electio ad finem formaliter, quin virtualiter logicè negetur electio ad media; neque potest negari formaliter electio ad media, quin virtualiter logicè negetur intentio finis; sicut enim positio est causa positionis, ita etiam negatio est causa negationis; sed ut detur negatio electionis ad gloriam, sive reprobatio negativa à gloria quæ est finis, non fuit causa motiva ipsam originale; ergo neque sic erit, ut detur negatio electionis ad gratiam congruam, sive reprobatio negativa à gratia congrua, quæ est medium.

Confirmatur secundo, quia peccatum originale fuit æqualiter in omnibus hominibus, tam electis, quam non electis, sive reprobis; sed in electis, imò & in reprobis, quibus fuit dimissum, non fuit causa istius reprobationis negativæ à gratia congrua, neque à gloria, ut patet ex supra dictis; ergo &c.

Oppositum tenent P. Soar. lib. 5. de prædest. cap. 5. n. 9. Soto ad Rom. 9. Driedo de concord. liber. arbit. p. 1. cap. 4. memb. 1. P. Bellarm. lib. 2. de grat. cap. 16. P. Valent. 1. p. 9. 23. punct. 3. quos citat, & sequitur P. Ruz d. 14. sect. 3. n. 23. P. Alarcon tract. 4. d. 5. cap. 3. n. 8. Lezana d. 12. q. 5. & alii apud citatos: pro quibus: Obijcies 1. D. Aug. loquens de Jacob, & Esau sic ait: *Esau Deus odio habuit propter originale peccatum*; ergo ponit causam reprobationis illius in ipso originali. Respondeo negando consequentiam: nam alibi inquirendo causam hujus reprobationis, ad solam Scientiam Divinam confugit dicens: *Si dicas, non ut erat melius ambos liberare? Dico ò homo, tu quis es, qui respondas Deo?* Unde ibi non assignavit causam reprobationis negativæ Esau peccatum originale; alioqui cum hoc esset utrique commune, uterque esset reprobatus, & non benè de solo Esau diceret: *Esau Deus odio habuit*; sed supposita hac reprobatione ex mera Dei voluntate, cum Esau non esset electus ad gratiam, sicut Jacob, ideoque maneret in peccato, inde iuste dixit, quod Deus cum odio habuisset.

Obijcies 2. Peccatum originale de se erat sufficiens causa ad causandum illam reprobationem à gratia congrua; ergo ita fuit de facto. Respondeo ad antecedens, esse quidem causam sufficientem; non tamen necessariam, ut ipsi Adversarii fatentur, & patet ex prædestinatis, qui illud contraxerunt; & tamen non fuerunt reprobi à gratia congrua; sicque de facto talis causa non fuit, ut patet ex dictis.

Obijcies 3. Peccatum est tantum malum, ut Deus illud non permitteret, nisi in poenam alterius peccati; sed ante illud primum non apparet aliud actuale, ratione cuius Deus permitteret ipsum primum, & negaret gratiam congruam; ergo causa negationis gratiæ congruæ, sive reprobationis negativæ ab illa, fuit ipsum peccatum originale. Respondeo negando majorem; nam in Angelis non præcessit aliud peccatum, neque actuale, neque originale; neque etiam in primis parentibus, quando primum peccatum commiserunt; & tamen Deus permittit eorum peccata, negando eis illa auxilia congrua, sive non eligendo illos ad gratiam congruam; cù ergo non ita faceret, etiam supposito originali? Præsertim, quia quando eos non elegit, adhuc non videbat illa opera bona in esse absoluto, per quæ aliquibus dimittendum

erat originale, ut propter illa ex tali peccato hos non reprobareret à gratia congrua; illos autem maxime.

Obijcies 4. Peccatum originale, adhuc dimissum, manet causa sufficiens poenæ temporalis, nempe doloris, infirmitatis, mortis, & similibus; sed inter has numeratur etiam illa non electio ad gratiam congruam; ergo tale peccatum omnibus non prædestinatis potuit esse causa illius non electionis. Respondeo negando minorem cum P. Herice, P. Alarcon, & aliis: Primò, quia si remissio illo peccato, adhuc homo propter illud maneret dignus ea reprobatione, adhuc ex illo remaneret, quod hominem retardaret ab ingressu Cæli; hoc autem est contra Trid. sess. 5. de peccato origin. ubi id omnino negat. Secundo, quia cum per remissionem ipsius peccati infundatur gratia, & per hanc maneat homo dignus vitæ æternæ, consequenterque auxiliis efficacibus, quibus illa comparatur, non potest adhuc per illud manere dignus reprobatione ab ipsis auxiliis; cum hæc condignitates sint contrariæ. Ex quibus patet hujusmodi reprobationem non esse poenam, neque inter illas poenas numerari, sed provenire ex mera Dei libertate, & sine aliqua culpa, sive causa ex parte reprobi.

SECTIO VII.

Virum præcesserit causa reprobationis positivæ ex parte reprobi?

Ico 1. Datur causa reprobationis positivæ ex parte reprobi: Ita Doctores supra citati n. 51. & infra citandi n. 107. Probatur primò ex supra dictis à n. 51. & ex infra dicendis à n. 107. Secundo, quia reprobatio positivæ est actus quidam iudicii per modum sententiæ prolatus; sententia autem, ut sit iusta, qualis debet esse in Deo, nunquam profertur sine culpa; ergo &c.

Dico 2. Nullum peccatum, sive originale, sive personale, quod in mortis instanti est remissum, censetur causa reprobationis positivæ. Ita communiter Doctores. Probatur, quia quod est causa reprobationis positivæ, est etiam causa damnationis æternæ; siquidem reprobatio positivæ præter exclusionem à regno desert ipsam damnationem, sed nullum peccatum, postquam est remissum, relinquit dignitatem poenæ æternæ, ut definit Trid. sess. 5. cit. ergo neque est causa reprobationis positivæ.

Dico 3. Peccatum originale non est causa reprobationis positivæ in omnibus qui damnantur. Est etiam communis inter Doctores. Probatur primò, quia Angeli de facto fuerunt damnati; & tamen nullum habuerunt peccatum originale; ergo &c. Secundo, quia originale pluribus hominibus reprobis fuit dimissum; ergo neque partialiter, neque totaliter potuerunt esse reprobi propter illud; consequenterque originale non fuit causa eorum reprobationis positivæ. Neque obstat, quod originale fuerit fons, & radix peccatorum, & utaliqui voluerunt, etiam negationis auxiliorum efficacium: non, inquam, obstat, ex hoc enim solum colligitur, fuisse causam remotissimam, imò potius occasionem tantum removens prohibens.

Dico